

پیش!

میانی "همگامی برای جمهوری سکولار دموکرات در ایران"

همگامی

برای جمهوری سکولار دموکرات
در ایران

همگامی برای جمهوری سکولار دموکرات در ایران

مقدمه

کشور ما با ابرچالش‌های پرشمار، گسترش جمعیت زیر خط فقر، تورم بالای ۴۰ درصدی، افزایش فاصله‌ی طبقاتی بین دهک‌های بالا و پایین درآمدی کشور و شکاف گسترده بین نگاه واپس‌گرا و ظهور خرده‌فرهنگ‌های جدید مواجه است. بیش از ۸۰ درصد مردم ایران از وضعیت موجود ناراضی و خواهان تغییرند. جمهوری اسلامی با توسل به سرکوب و قوه‌ی قهریه، در مقابل تغییر ایستاده‌است. ادامه‌ی وضع موجود، موجودیت کشور را با مخاطره روبرو ساخته‌است. جنبش انقلابی «زن، زندگی، آزادی»، با آگاهی از این مخاطره و ضرورت تغییرات بنیادین ساختار قدرت، برای گذار از جمهوری اسلامی و استقرار دموکراسی، سمت‌گیری کرده‌است. اما برکناری جمهوری اسلامی لزوماً به استقرار دموکراسی نمی‌انجامد.

شرط لازم برای استقرار دموکراسی در کشور، گذار خشونت‌پرهیز از جمهوری اسلامی است، اما شرط کافی برای تداوم آن ایجاد نظام سیاسی مبتنی بر جمهور مردم و سازوکارهای بازدارنده در برابر بازسازی استبداد و اقتدارگرایی، به‌عنوان مانع بزرگ دموکراسی در ایران پس از نهضت مشروطه است که ریشه در نظام سلطنت و ولایت فقیه دارد. تجربه‌ی انقلاب بهمن ۵۷ می‌آموزد که صرف مخالفت با نظام استبدادی کافی نیست و باید پایبندی به موازین جهانی حقوق بشر، حقوق شهروندی، تبعیض‌ستیزی و رواداری ملاک قرار گیرد. علاوه بر آن، از تمامیت‌خواهی، برتری‌طلبی (تحمیل هژمونی) و مناسبات سیاسی مبتنی بر اختناق و سرکوب پرهیز شود.

به باور ما، بیش از یک قرن و نیم تلاش پر فراز و فرود، زمان برای تأسیس نظام جمهوری در ایران فرارسیده است. نظام جمهوری سکولار دموکرات این قابلیت را دارد که با درانداختن طرحی جدید برای بنیان دولت - ملت، به بحران تشکیل «دولت ملی» در تاریخ معاصر ایران پایان دهد.

جمهوری برای ما فقط یک ساختار و شکل سیاسی حکومت نیست، بلکه هدفی سیاسی راهبردی ما و اساس نظام حکمرانی آینده‌است که مبتنی بر حق انتخاب‌کردن و انتخاب‌شدن آزادانه‌ی همه‌ی شهروندان، حکومت اکثریت، با رعایت حقوق اقلیت و بر پایه‌ی رفع هرگونه تبعیض و تأمین حقوقی برابر همه‌ی شهروندان کشور، فارغ از تعلق اتنیکی، جنسیت، گرایش جنسی، مذهب، عقیده و مرام آنان است. "جمهوری" هیچ حق و بنیان دیگری، از جمله موروثی و الهی را، به رسمیت نمی‌شناسد. ما بر مخالفت با هر نوع نهاد مادام‌العمر در نظام سیاسی، و بر گردش ادواری و مستمر تمامی ارکان قدرت در آینده‌ی ایران تأکید داریم.

فعالیت ما در حوزه‌ی جمهوری خواهی سکولاردمکرات، مبتنی بر اقداماتی چون "تقویت گفتمان جمهوری خواهی در عرصه‌ی عمومی ایران" و "تبیین تفاوت‌ها با حکومت دینی در هر شکلی و زیان‌های بازسازی نهاد سلطنت" است. ما بر "ضرورت افزایش هم‌گرایی و انسجام در صفوف نیروهای جمهوری خواه"، "تقویت بلوک جمهوری خواه در اپوزیسیون، و ایجاد ثقل نیروهای جمهوری خواه" تأکید داریم. همچنین، برنامه‌ی عمل ما شامل سرفصل‌هایی چون "همکاری با نیروهای جمهوری خواه داخل کشور"، "حمایت و تقویت جنبش‌های اجتماعی"، "جنبش مطالباتی"، "انجمن‌های تخصصی و تشکل‌های کارآفرینان"، "نیروهای جامعه‌ی مدنی و خیزش‌های خیابانی" است. "برخورد فعال با مسائل جاری سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی ایران"، "ارائه‌ی راهکار برای حل مشکلات کشور، قبل و بعد از دوران گذار، از طریق تأمین موازنه بین فعالیت‌های کوتاه‌مدت و درازمدت با هدف کاهش مخاطرات کشور و فراهم‌شدن زندگی بهتر برای مردم" و "فعالیت نظری، گفتمانی و سیاسی برای طرح راهکارها و مباحث راهبردی برای پایان‌دادن به انسداد ساختاری و بن‌بست سیاسی"، بخش‌های دیگری از فعالیت مشترک ما را تشکیل می‌دهند.

مخالفت با نفرت‌پراکنی و انتقام‌گیری کور، و دعوت به مدارا و رواداری سیاسی و فرهنگی، پای‌بندی به عدم‌خشونت، هم‌به‌لحاظ نظری و هم در عرصه‌ی پراتیک، از مفاهیم محوری سیاست‌ورزی ما هستند. به باور ما، رنگین‌کمان جامعه ایران، برای بقا و رشد، نیازمند ارتقاء فردی و جمعی تاب‌آوری در مواجهه با نظرات مختلف، در عین رعایت کثرت‌گرایی در تمامی حوزه‌های سیاسی، اجتماعی، مذهبی و فرهنگی است. رعایت موازین حقوق‌بشری، از هم‌اکنون و پس از تغییر نظام، و انجام دادخواهی در چارچوب رعایت آئین دادرسی عادلانه و حقوق متهم، جملگی سنگ‌بنای اصلی شکل‌گیری نظام قضائی و سیاسی ایران در آینده باید باشد.

ما برای استقرار دموکراسی در کشور، به جنبش فراگیر و نیرومند «زن، زندگی، آزادی» و جنبش‌های مطالباتی متکی هستیم و تأکید داریم بر مبارزه‌ی سیاسی خشونت‌پرهیز و تقویت جنبش‌های مدنی، پیوندخوردن جنبش‌های اجتماعی با همدیگر، استمرار و گسترش اعتراضات و اعتصابات، و فرارویاندن آن به یک جنبش اعتراضی سراسری، سازمان‌یافته و قدرتمند، در کنار بهره‌گیری از ظرفیت‌های موجود در چارچوب رهیافت تاکتیکی. ما مخالف بدیل‌تراشی و آلترناتیوسازی توسط دولت‌های خارجی و متکی‌شدن اپوزیسیون به آن‌ها هستیم، و بر محوریت نیروهای سیاسی، مدنی و اجتماعی داخل کشور و رهبری برخاسته از مبارزات مردم تأکید داریم. ما باور داریم که استقرار یک جمهوری سکولاردمکرات می‌تواند تنها با تحزب و رقابت سالم احزاب و سازمان‌های سیاسی شکل بگیرد و از راه طرح و گسترش این گفتمان‌ها در جامعه تقویت شود.

در چارچوب نکات طرح‌شده، ما ۵ حزب و سازمان سیاسی، با آگاهی از اوضاع بحرانی کشور و لزوم گذار از جمهوری اسلامی به جمهوری سکولاردمکرات، ضمن تأکید بر ضرورت شکل‌گیری هم‌گامی نیروهای سیاسی جمهوری خواه دموکراتیک و عرفی (سکولار)، با ارائه‌ی این مبنای، می‌خواهیم روند همکاری را گسترش دهیم.

مبنای همگامی

۱. ما از نظام حکمرانی جمهوری دموکراتیک دفاع می‌کنیم، مخالف حکومت فردی، موروثی، دینی و ایدئولوژیک هستیم، باورمندیم به تفکیک قوای قانون‌گذاری، قضائی، اجرایی و استقلال قوه‌ی قضائیه، قضات، و دستگاه‌های ارتباط جمعی (مطبوعات، انتشارات، رادیو و تلویزیون و نیز رسانه‌های مجازی)، اصل تناوب قدرت، انتخابی‌بودن مجلس و رئیس‌جمهور، حفظ یک‌پارچگی سرزمینی/تمامیت ارضی ایران، تمرکززدایی و تأمین حق دموکراتیک برابری حقوق اتنیکی، جدائی دین و دولت (در معنایی معادل state و با ساختاری سکولار- لائیک)، تکثیرآوری یا پلورالیسم سیاسی، تنوع‌پذیری فرهنگی و اتنیکی، قوام‌یافتن جامعه‌ی مدنی و توسعه‌ی سیاسی، استقرار دولت مدرن، سکولار، دمکرات، قانون‌مدار و کارآمد.

۲. ما بر حقوق برابر شهروندان، تنوع سبک زندگی و اجرای بی‌خدشه‌ی اعلامیه‌ی جهانی حقوق بشر و پروتکل‌های الحاقی آن تأکید داریم. تبعیض‌های نهادینه‌شده مسئله‌ای جدی در کشور ماست که مهم‌ترین آن‌ها حقوق زنان است و در کانون کنش‌های ما قرار دارد. ما بر امنیت قضائی شهروندان پای می‌فشاریم و بر این باوریم که تمام شهروندان، بدون استثناء، در مقابل قانون از حقوق برابر برخوردارند؛ هیچ فردی بالاتر از قانون نیست و هیچ فردی نباید به خاطر جنسیت، گرایش جنسی، قومیت، عقیده، ایمان، باورهای مذهبی یا سیاسی و سبک زندگی از حقوق شهروندی خود محروم شود.

۳. آزادی زندانیان سیاسی، آزادی‌های سیاسی و اجتماعی، فعالیت آزادانه‌ی احزاب سیاسی، آزادی رسانه‌ها، آزادی عقیده، بیان، مذهب، هنر، ادبیات، گردش آزاد اطلاعات، حق دسترسی مردم به اطلاعات، آزادی‌های آکادمیک و استقلال دانشگاه‌ها، برگزاری اجتماعات، تظاهرات، آزادی تشکل و سازمان‌یابی

گروه‌های اجتماعی، تقویت و تشکیل سندیکا‌های کارگری، نهادهای صنفی، از جمله معلمان، وکلا، هنرمندان و سازمان‌های مردم‌نهاد (سمن) و تأکید بر ظرفیت آن‌ها برای حل مشکلات اجتماعی به موازات نهادهای دولتی جزو اصول مسلم برنامه‌ی عمل ما محسوب می‌شوند. ما شکنجه، اعدام و قصاص را طرد و محکوم می‌کنیم، خواهان حذف مجازات اعدام از قوانین جزائی کشور هستیم، و کلیه‌ی مجازات‌های مغایر با ارزش‌های انسانی را نقض حقوق انسانی می‌دانیم. به اعتقاد ما، دور باطل طرد و حذف و انتقام‌گیری‌های سیاسی باید به پایان رسد.

۴. رعایت حقوق بشر و استقرار دموکراسی در کشور مستلزم رفع هرگونه تبعیض جنسیتی در تمامی ابعاد و تأمین برابری حقوق همگان است. ما تأکید داریم بر تضمین حقوق زنان، ال‌جی‌بی‌تی‌کیو (LGBTQ) و دگرباشان جنسی در خانواده و جامعه، پایان‌بخشیدن به هرگونه تبعیض جنسیتی، مبارزه با خشونت علیه زنان، ال‌جی‌بی‌تی‌کیو (LGBTQ) و دگرباشان جنسی، و فراهم آوردن امکانات لازم برای رشد استعدادها و توانایی‌های آنان در حوزه‌ی اشتغال، آموزش و دیگر عرصه‌های زندگی فردی و اجتماعی.

۵. کشور ما نیازمند اقتصادی شکوفا برای تأمین رشد و توسعه‌ی مستمرست. توسعه‌ی اقتصادی از طریق رشد بخش مولد اقتصاد ملی، سرمایه‌گذاری و کاربست تکنولوژی جدید، حفظ محیط زیست، رفاه اجتماعی همگانی، فقرزدایی، قوانین بین‌المللی کار، ارتقاء راندمان کار، کاهش هزینه‌های تولید، به‌کارگیری نیروهای متخصص و مدیران کارآمد و توزیع عادلانه‌ی درآمد امکان‌پذیرست. اقتصاد ما باید از یک اقتصاد مصرفی، رانتی، غیررقابتی و توزیعی به اقتصادی مولد، ثروت‌زا، رقابتی، دانش‌محور و در پیوند با اقتصاد جهانی گذر کند؛ دگرگونی ساختار نظام مالیاتی، پایان‌دادن به انحصار در حوزه‌های مختلف اقتصادی و اختصاص درآمد نفت و گاز در خدمت ایجاد اشتغال، بالابردن تولید و توسعه‌ی زیرساخت‌های کشور از جمله اهداف ماست.

۶. نظام سیاسی جمهوری اسلامی یکی از فاسدترین نظام‌های جهانی است. مدیریت ناسالم، رانت‌خواری، معافیت مفسدان اقتصادی از مجازات همگی تجلی‌بخش فساد ساختاری آن است. ولایت فقیه از گسترش رانت به‌عنوان عاملی برای فساد، حامی پروری و حفظ نظام استفاده می‌کند. نگاه ایدئولوژیک و تقدم آن بر تخصص و شایسته‌سالاری موجب گسترش باندهای مافیایی و مروج فساد اقتصادی شده است. ما تأکید داریم بر مبارزه علیه فساد، شفافیت سیاسی، اقتصادی و حقوقی، نظارت رسانه‌ها، اتحادیه‌ها، مجامع صنفی و سازمان‌های غیردولتی بر فعالیت‌های اقتصادی دولت، بنیادها و توانمندسازی جامعه‌ی مدنی.

۷. آزادی، عدالت اجتماعی، توسعه‌ی اقتصادی و سیاسی همگی لازم و ملزوم یکدیگرند. ما خواستار ایجاد امنیت اجتماعی و فرصت‌های برابر برای دسترسی همگان به مسکن، بهداشت، ممنوعیت کار کودکان، آموزش رایگان و امکانات رفاهی هستیم؛ و پای می‌فشاریم بر تأمین اجتماعی همه‌جانبه و فراگیر، شامل بیمه‌های درمانی، بیکاری، از کارافتادگی و توانمندسازی گروه‌های کم‌درآمد جامعه، حق کار مبتنی بر کرامت انسانی و کاهش فاصله‌ی طبقاتی. ما از آزادی فعالیت اقتصادی، و ایجاد اشتغال پشتیبانی می‌کنیم.

۸. کشور ما با یک بحران بزرگ محیط زیستی مواجه است و برای خروج از این بحران، به اقدامات بنیادین نیاز دارد؛ از یک سو، با خشک‌سالی، سدسازی‌های بی‌رویه، کاهش سفره‌های آب زیرزمینی، فرسایش خاک، خشک‌شدن تالاب‌ها، کوچک‌ترشدن دریاچه‌ها و تنگناهای کشاورزی، و از سوی دیگر، انواع آلودگی‌های زیست‌محیطی، به‌ویژه آلودگی هوا، روبه‌روست که حیات ملت ایران را به طور فزاینده‌ای با خطرات جدی مواجه کرده است. صدها شهر در تأمین آب آشامیدنی دچار محدودیت‌ها و مشکلات بسیار هستند. ما بر اختصاص بودجه‌ی ضروری، تجدیدنظر در سیاست‌های بلندمدت تولید انرژی و مصرف منابع آب، گسترش همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی در این راستا تأکید داریم.

۹. هم‌بستگی ملی ایرانیان، در گروی تأمین و تضمین حقوق برابر همه‌ی اجزاء تشکیل‌دهنده‌ی ملت ایران قرار دارد. از میان برداشتن نابرابری و تبعیض اتمیکی و مذهبی و دیگر اشکال نابرابری، از جمله شروط ضروری گذار ایران به دموکراسی و توسعه‌ی پایدار و حفظ یکپارچگی سرزمینی کشور است. سیاست توزیع متوازن قدرت از طریق واگذاری امور محلی از سطح روستا تا استان به نهادها و مسئولان منتخب مردم و مبتنی بر تساوی حقوق شهروندی و کاهش فاصله‌ی سطح زندگی پیرامون با مرکز، می‌تواند هم‌بستگی ملی را ریشه‌دارتر و حاکمیت دموکراتیک را تثبیت و تضمین کند. ما به ترویج آزادانه و شکوفائی تمامی زبان‌های رایج در میهنمان به‌عنوان میراث فرهنگی، گنجینه‌ی ملی و نمادهای هویت ملی مردم ایران باور داریم و زبان فارسی را به‌عنوان زبان مشترک ایرانیان در سراسر کشور می‌شناسیم.

۱۰. مبانی سیاست خارجی ما، بر تأمین امنیت و منافع ملی، استقلال سیاسی و تأکید بر سیاست خارجی مبتنی بر صلح، احترام متقابل، دوستی میان ملت‌ها، همکاری با همسایگان، برقراری مناسبات عادی با همه‌ی کشورها از جمله با آمریکا و اسرائیل، عدم مداخله در امور داخلی دیگر کشورها، خروج از مناطق

بحرانی منطقه، مخالفت با دخالت‌ها و تعرضات سیاسی و نظامی از سوی قدرت‌های خارجی در امور داخلی ایران، مبارزه برای برقراری صلح، نابودی سلاح‌های کشتار جمعی، منع تولید آن‌ها در سطح منطقه و جهان، مبارزه با هرگونه سلطه‌طلبی و دفاع از تمامیت ارضی کشور در برابر تهدیدات خارجی استوار است.

«همگامی برای جمهوری سکولار دموکرات در ایران»

اتحاد جمهوری خواهان ایران

جبهه ملی ایران - اروپا

حزب چپ ایران (فدائیان خلق)

سازمان‌های جبهه ملی ایران در خارج از کشور

همبستگی جمهوری خواهان ایران

۱۱ فروردین ۱۴۰۲ برابر با ۳۱ مارس ۲۰۲۳

Source URL: <https://bepish.org/node/9025>